

demokracja, współpraca jednostek⁵⁴. Ta równowaga polega na przyjęciu pewnej proporcji wartości, co przekłada się na inne przepisy konstytucyjne, w tym art. 31 ust. 3 Konstytucji, w związku z którym identyfikuje się w orzecznictwie zasadę proporcjonalności.

Reasumując, społeczna gospodarka rynkowa i jej komponenty wymienione art. 20 Konstytucji RP wyznaczają odpowiedzialność państwa za sytuację gospodarczą wspólnoty i społeczne skutki działań gospodarczych. Można jednak również przyjąć, iż za społeczną gospodarką rynkową kryje się proporcja wartości „zbiorowych” i wartości indywidualizmu w odniesieniu do gospodarki. Równowaga wartości jest realizowana przez ogół przepisów konstytucyjnych, ale są również przepisy, które wyrażają tę równowagę i wydaje się, że do takich można zaliczyć również art. 20 Konstytucji.

Tomasz Długosz

SOCIAL MARKET ECONOMY AS A CRITERION OF THE ORGANIZATION OF THE ECONOMY

The social market economy determines state responsibility for the economic situation of the community and the social consequences of organizing economic relations by the state. However, the concept of the social market economy also conceals a certain proportion of individualism and communitarianism. In such context, art. 20 of the Constitution can be classified as one of the provisions which express the balance of these values.

---

⁵⁴ Zob. J. Grygieńć, *W trosce o wspólnotę i demokrację. Henry Tam i komunitarystyczny projekt polityczny*, <https://repozytorium.umk.pl/bitstream/handle/item/953/J.%20Grygie%C5%84%C4%87,%20W%20trosce%20o%20wsp%C3%B3lnot%C4%99%20i%20demokracj%C4%99.%20Henry%20Tam%20i%20komunitarystyczny%20projekt%20polityczny.pdf?sequence=1> (dostęp: 29.08.2016).